

לפי חישוב משוקלל של תוצאות הבדיקות וכמויות החלב. קיימות ארצות באירופה, בהן ייצור החלב, באופן יחסי לגודל האוכלוסיה, עולה במידה רבה מאוד על היקף הייצור ביישׂר ראל, ואילו הדיוק בקביעת ערכו הממשי של שומן החלב, וכתוצאה מזה — השפעת החישובים שם על המחיר לייצור, נופלים במידה ניכרת מהדיוק וההקפדה הנהוגים אצלנו. אף על פי כן הננו מצויים לחתור באופן מתמיד להעמקה נוספת של הדיוק ולשיכלול שיטת החישובים.

השאלה — באיזו מידה יש לייצור, כתנאים הקיימים בארץ, ענין בייצור חלב שמן יותר ובאיזו מידה תגרום העלאת אחוז השומן לירידה בתנובה הכללית מביחנת הכמות, ומה תהא ההשפעה על ריווחיות הענף — שאלה זו חורגת ממסגרת הנושא והיא טעונה בירור מיוחד.

צבי גולומביק

השומן שהכיל חלבו מעל ל-2.43% ותשלום תוספת זו היה תואם את ההכנסה נטו מניצול השומן לייצור ושיווק חמאה. החשבון בפועל סודר על בסיס של 3.5% שומן כסטנדרד, אולם התוצאה המעשית אינה שונה מזו שתוארה.

שיטת עריכת החשבון המתוארת לעיל מתבססת על המצב הריאלי שקיים בשיווק המוצרים וההכנסה נטו עבור כלל המוצרים, פרט לחמאה, והפער בין הכנסה זו וההכנסה היותר נמוכה המתקבלת משיווק החמאה, אשר לייצורה משמש עודף השומן שאינו מנוצל למוצרים אחרים.

יש לציין, שבהשוואה להרבה ארצות אחרות הננו מקפידים על דיוק רב יותר בהערכתו הנכונה של השומן, שמשמש כאחד הבסיסים בקביעת מחיר החלב לייצור. אנו קובעים את אחוז השומן שבחלב לפי בדיקות שנעשות יום יום, וכמות השומן החודשית של הייצור נקבעת

כופתיות מזון מרוכז ואחוז השומן בחלב

(תוספת לסקר הסטטיסטי ב"משק הבקר והחלב", חוברת 77-78)

הסקר הנ"ל על "השפעת כופתיות מזון מרוכז על אחוז השומן בחלב" הראה שב-37 המשקים המקבלים מזון מרוכז בצורת כופתיות ממכון "אמבר", וב-39 המקבלים אותו ממכון "מילובר", פחת אחוז השומן לעומת זה שב-64 עדרי ביקורת. הפחיתה היחסית היתה בערך 0.07 ו-0.20 אחוזים שומן בהתאמה. הסקר נערך על נתונים שכללו את שנת 1964. מאז עברה שנה ונתקבלו נתוני 1965. בהודמנויות שונות נתבקשתי לסכם את הנתונים לשנה זו, על מנת לראות אם חלו שינויים כלשהם במצב. סיכום נתוני 1965 מאותן קבוצות משקים מובא להלן בצד נתוני 1964.

פרטים	חלב ק"ג		שומן ק"ג		אחוז השומן	
	1964	1965	1964	1965	1964	1965
אמבר (37 עדר)	5556	5804	178.9	183.9	3.220	3.169
מילובר (39 עדר)	6284	6263	198.6	197.9	3.160	3.160
בקורת (64 עדר)	5613	5868	184.1	190.7	3.280	3.250

על יסוד נתוני שנת 1965 ולפי שיטות החישוב שתוארו באופן מפורט בסקר (ראה שם), הפחיתה היחסית באחוז השומן, לעומת השנים שלפני המעבר לכופתיות (60-61 ב"אמבר", ו-61-62 ב"מילובר"), ובהשוואה לקבוצת הביקורת, היא — 0.08 במשקי "אמבר" ו-0.20 במשקי "מילובר". מסקנתי היא שהשינויים במצב הכללי קטנים ביותר ואין מה להוסיף לסיכום שהופיע בסקר המקורי.

ד"ר ד. דרורי